ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (druhá komora)

zo 7. októbra 2004 *

Vo veci C-312/02,

ktorej predmetom je žaloba o neplatnosť podľa článku 230 ES, podaná 4. septembra 2002,

Švédske kráľovstvo, v zastúpení: K. Renman, splnomocnená zástupkyňa, s adresou na doručovanie v Luxemburgu,

žalobca,

proti

Komisii Európskych spoločenstiev, v zastúpení: K. Simonsson, splnomocnený zástupca, s adresou na doručovanie v Luxemburgu,

žalovanej,

* Jazyk konania: švédčina.

SÚDNY DVOR (druhá komora),

v zložení: predseda druhej komory C. W. A. Timmermans, sudcovia C. Gulmann, R. Schintgen, F. Macken a J. N. Cunha Rodrigues (spravodajca),

generálny advokát: F. G. Jacobs,
tajomník: R. Grass,

so zreteľom na písomnú časť konania,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili účastníci konania,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 17. júna 2004,

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Švédske kráľovstvo svojou žalobou navrhuje čiastočné zrušenie rozhodnutia Komisie 2002/524/ES z 26. júna 2002 o vylúčení niektorých výdavkov uskutočnených členskými štátmi z financovania Spoločenstvom prostredníctvom „záručnej" sekcie Európskeho usmerňovacieho a záručného fondu (EPUZF) (Ú. v. ES L 170, s. 77, ďalej len „napadnuté rozhodnutie") v časti, v ktorej boli z financovania Spoločenstvom vylúčené výdavky Švédskeho kráľovstva vo výške 18 555 850 SEK.

Právny rámec

Právna úprava Spoločenstva

2 Článok 5 ods. 2 písm. c) nariadenia Rady (EHS) č. 729/70 z 21. apríla 1970 o financovaní spoločnej poľnohospodárskej politiky [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 94, s. 13), zmeneného a doplneného nariadením Rady (ES) č. 1287/95 z 22. mája 1995 (Ú. v. ES L 125, s. 1, ďalej len „nariadenie č. 729/70"), stanovuje:

„(Komisia) rozhoduje o výdavkoch, ktoré sa vylúčia z financovania Spoločenstvom uvedených v článku 2 a 3, ak zistí, že výdavky neboli vynaložené v súlade s predpismi Spoločenstva.

Pred prijatím rozhodnutia o odmietnutí financovania sa účastníci pokúsia na základe písomne oznámených výsledkov kontrol vykonaných Komisiou a písomných vyjadrení členského štátu dohodnúť na ďalšom postupe.

V prípade, ak nedôjde k dohode, môže členský štát s cieľom zmieriť v lehote štyroch mesiacov vzájomné postoje požiadať o začatie konania, výsledky ktorého sú predmetom správy odoslanej Komisii, ktorá ju preskúmala pred vydaním rozhodnutia o odmietnutí financovania.

..." [*neoficiálny preklad*]

3 Podľa článku 8 ods. 1 nariadenia Komisie (ES) č. 1663/95 zo 7. júla 1995 stanovujúceho podrobné pravidlá uplatňovania nariadenia Rady (EHS) č. 729/70 týkajúceho sa postupu pri zúčtovaní výkazov [výdavkov — *neoficiálny preklad*] záručnej sekcie EPUZF (Ú. v. ES L 158, s. 6), zmeneného a doplneného nariadením Komisie (ES) č. 2245/1999 z 22. októbra 1999 (Ú. v. ES L 273, s. 5, ďalej len „nariadenie č. 1663/95"):

„Ak, na základe vyšetrovania, Komisia dospeje k záveru, že výdavok nebol realizovaný v súlade s pravidlami spoločenstva, tak oznámi dotknutému členskému štátu výsledky svojich kontrol a určí nápravné opatrenia, ktoré sa musia prijať s cieľom zabezpečiť v budúcnosti súlad..."

4 Článok 15 ods. 3 nariadenia Rady (EHS) č. 1765/92 z 30. júna 1992 stanovujúceho systém podpory pre pestovateľov niektorých plodín pestovaných na ornej pôde [*neoficiálny preklad*] (Ú.v. ES L 181, s.12) stanovuje:

„Platby uvedené v tomto nariadení sa musia vyplácať príjemcom v plnej výške." [*neoficiálny preklad*]

5 Článok 30a nariadenia Rady (EHS) č. 805/68 z 27. júna 1968 o spoločnej organizácii trhu s hovädzím a teľacím mäsom [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 148, s. 24), ktorý bol do tohto nariadenia doplnený článkom 1 bodom 5 nariadenia Rady (EHS) č. 2066/92 z 30. júna 1992 (Ú. v. ES L 215, s. 49, ďalej len „nariadenie č. 805/68") znie takto:

„Platby podľa tohto nariadenia sa vyplácajú príjemcom v plnej výške." [*neoficiálny preklad*]

Vnútroštátna úprava

6 Förordningen (1997:183) om kartavgift i ärenden om jordbruksstöd (nariadenie zo 17. apríla 1997, ktorým sa stanovuje poplatok za mapy dodávané v rámci pomoci pre poľnohospodárstvo) ukladalo povinnosť všetkým žiadateľom o pomoc Spoločenstva na niektoré pozemky zaplatiť poplatok na získanie mapy popisujúcej uvedenú rozlohu. Táto mapa sa musí nevyhnutne pripojiť k žiadosti o pomoc.

7 Toto nariadenie sa uplatňovalo len v rokoch 1998 a 1999, pretože 1. júla 2000 bolo zrušené.

Skutkový rámec

8 Švédske kráľovstvo 24. októbra 2000 dostalo od Komisie písomné oznámenie podľa článku 8 ods. 1 nariadenia č. 1663/95, ktorým bolo informované, že poplatky za mapy nie sú povoleným odpočtom v rámci pomoci na pestovanie plodín na ornej pôde a časť uplatnených výdavkov sa musí vylúčiť z akéhokoľvek financovania Spoločenstvom.

9 Po zmierovacom konaní 26. júna 2002 uskutočnenom podľa článku 5 ods. 2 písm. c) nariadenia č. 729/70 vydala Komisia napadnuté rozhodnutie. Komisia vylúčila z financovania Spoločenstvom výdavky vykázané Švédskym kráľovstvom vo výške

18 555 850 SEK, pretože Švédske kráľovstvo nerešpektovalo článok 15 ods. 3 nariadenia č. 1765/92 a článok 30a nariadenia č. 805/68.

Žaloba

10 V tejto žalobe Švédske kráľovstvo navrhuje, aby Súdny dvor:

— zrušil napadnuté rozhodnutie v časti, v ktorej sa vylúčili z financovania Spoločenstvom výdavky uskutočnené Švédskom vo výške 18 555 850 SEK,

— subsidiárne znížil sumu, ktorá je vylúčená z financovania Spoločenstvom, na 11 817 748 SEK,

— subsidiárne znížil sumu, ktorá je vylúčená z financovania Spoločenstvom, na 12 436 091 SEK,

— zaviazal Komisiu na náhradu trov konania.

11 Komisia navrhuje zamietnuť žalobu a zaviazať žalobcu na náhradu trov konania.

O hlavnom žalobnom návrhu

12 Švédska vláda uvádza dva žalobné dôvody na podporu svojho hlavného žalobného návrhu, prvý vychádza z porušenia článku 5 ods. 2 písm. c) nariadenia č. 729/70 a článku 8 ods. 1 nariadenia č. 1663/95, a druhý z nesprávneho uplatnenia článku 15 ods. 3 nariadenia č. 1765/92 a článku 30a nariadenia č. 805/68.

O prvom žalobnom dôvode

13 Vychádzajúc z prvého žalobného dôvodu švédska vláda tvrdí, že napadnuté rozhodnutie porušuje článok 5 ods. 2 písm. c) nariadenia č.729/70 a článok 8 ods. 1 nariadenia č. 1663/95, pretože písomné oznámenie uvedené v článku 8 ods. 1 nariadenia č. 1663/95, ktoré dostala švédska vláda 24. októbra 2000, neobsahovalo žiadne vyhodnotenie výdavkov, ktoré sa majú vylúčiť z financovania Spoločenstvom.

14 Stačí však uviesť, že samotná švédska vláda v odpovedi na námietku prednesenú Komisiou pripustila, že článok 8 ods. 1 nariadenia č. 1663/95 v znení zmenenom a doplnenom nariadením č. 2245/1999, ktoré je účinné od 30. októbra 1999 a ktoré sa uplatňovalo v čase skutku, už nevyžaduje, aby Komisia v oznámeniach určených pre členské štáty vypracovala vyhodnotenie výdavkov, ktoré sa majú vylúčiť.

15 Prvý žalobný dôvod sa z tohto dôvodu ako nedôvodný zamieta.

O druhom žalobnom dôvode

16 Vychádzajúc z druhého žalobného dôvodu švédska vláda uvádza, že vyberanie poplatkov za vydávanie máp neporušuje článok 15 ods. 3 nariadenia č. 1765/92 alebo článok 30a nariadenia č. 805/68, keďže tieto poplatky sa nemôžu z hľadiska vybavovania žiadostí o pomoc považovať za správne poplatky.

17 Podľa článku 15 ods. 3 nariadenia č. 1765/92 a článku 30a nariadenia č. 805/68 sa uvedené platby musia príjemcom vyplácať „v plnej výške" [*neoficiálny preklad*].

18 Z toho vyplýva, že podľa uvedených nariadení nie je povolené vykonávať zrážky zo súm určených poľnohospodárom.

19 V tomto ohľade už Súdny dvor rozhodol, že článok 15 ods. 3 nariadenia č. 1765/92 a článok 30a nariadenia č. 805/68 zakazujú vnútroštátnym orgánom vykonávať odpočet z vyplácaných súm alebo vyžadovať úhradu správnych nákladov vzťahujúcich sa na žiadosti, ktorých následkom sa znižuje výška pomoci (rozsudok z 22. októbra 1998, Kellinghusen a Ketelsen, C-36/97 a C-37/97, Zb. s. I-6337, bod 21).

20 Švédska vláda tvrdí, že cieľom vybraných poplatkov za vydávanie máp nebolo krytie správnych nákladov vynaložených dotknutými orgánmi. Oproti tomu, čo bolo zdôraznené v už citovanej veci Kellinghusen a Ketelsen, vybavovanie žiadostí

a priznanie pomoci nebolo podmienené úhradou uvedených poplatkov, pretože tieto sa vyžadovali osobitne.

21 S týmto tvrdením nemožno súhlasiť.

22 V skutočnosti tak, ako to generálny advokát správne zdôraznil v bode 17 svojich návrhov, ak zákaz odpočtu nie je len formálnym ustanovením, nemôže sa vykladať čisto formálne v tom smere, že sa uplatňuje len na skutočne vykonané odpočty pri platbách. Zákaz akéhokoľvek odpočtu sa musí nevyhnutne rozšíriť na všetky náklady, ktoré majú priamu a vnútornú súvislosť s vyplácanými sumami.

23 Švédska vláda vo svojom liste z 2. februára 1998 adresovanom Komisii pripustila, že zvažovala rôzne možnosti financovania vydávania máp a že nakoniec zvolila výber správnych poplatkov za tieto mapy.

24 Okrem toho treba pripomenúť, že podľa vnútroštátnej úpravy sa nemohla predložiť žiadna žiadosť o pomoc bez mapy, ktorú poskytovali vnútroštátne orgány, pripojenej ku spisu.

25 Za týchto podmienok treba skonštatovať, že žiadosti o pomoc, ktoré podali poľnohospodári, a výber správnych poplatkov za mapy priamo súvisia a že tento výber mal za následok zníženie výšky pomoci, ktorú príjemcovia skutočne dostali.

26 Švédska vláda okrem toho poznamenáva, že Komisia nevykonala finančnú opravu pokiaľ ide o hospodársky rok 1998, pretože pripustila, že poľnohospodári mohli využiť mapy aj na iné účely ako na žiadosť o pomoc. Švédska vláda uvádza, že táto okolnosť mala byť dôvodom, aby Komisia v hodnotení finančných opráv týkajúcich sa hospodárskeho roka 1999 zohľadnila nárast nových žiadateľov a rovnako skutočnosť, že mapy sa museli aktualizovať každý rok.

27 Komisia uvádza, že tak ako vybrané poplatky za mapy za rok 1998, aj vybrané poplatky za rok 1999 predstavujú správne náklady, ktoré nie sú zlučiteľné s právnou úpravou Spoločenstva. Komisia však uznala, že vybrané poplatky za rok 1998 sa mohli súbežne, hoci veľmi okrajovo, považovať za protihodnotu za poskytnutú službu poľnohospodárom spočívajúcu v poskytnutí máp. Rovnaké odôvodnenie sa nemôže použiť na vybrané poplatky za rok 1999.

28 Podľa ustálenej judikatúry, ak Komisia nevykonala opravu vzťahujúcu sa na predchádzajúci rozpočtový rok, ale tolerovala nezrovnalosti z dôvodu spravodlivosti, dotknutý členský štát nenadobúda na základe zásady právnej istoty alebo zásady rešpektovania legitímnej dôvery žiadne právo vyžadovať rovnaký prístup k nezrovnalostiam vzniknutým za nasledujúci rozpočtový rok (pozri rozsudky zo 6. októbra 1993, Taliansko/Komisia, C-55/91, Zb. s. I-4813, bod 67, a zo 6. decembra 2001, Grécko/Komisia, C-373/99, Zb. s. I-9619, bod 56).

29 Vzhľadom na vyššie uvedené dôvody sa druhý žalobný dôvod zamieta.

O subsidiárnych žalobných návrhoch

30 Švédska vláda uvádza dva žalobné dôvody na podporu svojho prvého subsidiárneho žalobného návrhu, ktoré vychádzajú z porušenia článku 5 ods. 2 písm. c) nariadenia č. 729/70, článku 8 ods. 1 nariadenia č. 1663/95 a nesprávneho uplatnenia článkov 15 ods. 3 nariadenia č. 1765/92 a 30a nariadenia č. 805/68.

O prvom žalobnom dôvode

31 Vychádzajúc z prvého žalobného dôvodu švédska vláda tvrdí, že napadnuté rozhodnutie bolo vydané v rozpore s článkom 5 ods. 2 písm. c) nariadenia č. 729/70 a s článkom 8 ods. 1 nariadenia č. 1663/95, pretože písomné oznámenie uvedené v článku 8 ods. 1 nariadenia č. 1663/95 sa nevzťahuje na financovanie pomoci na pestovania plodín na ornej pôde.

32 Podľa názoru švédskej vlády totiž v tomto oznámení nebol uvedený žiadny odkaz na mapy vzťahujúce sa na kŕmne plochy. Pri uplatnení článku 8 ods. 1 nariadenia č. 1663/95 mala Komisia v tomto dokumente, ktorý švédska vláda dostala 24. októbra 2000, zreteľne označiť zamýšľané opatrenia.

33 Rovnako ako to generálny advokát zdôraznil v bode 21 svojich návrhov, švédska vláda až nótou z 18. mája 2001 oznámila na žiadosť Komisie podrobné informácie o poskytnutej pomoci na kŕmne plochy. Následne 1. augusta 2001 Komisia v súlade s článkom 8 ods. 1 nariadenia č. 1663/95 adresovala švédskej vláde druhé formálne

oznámenie. Švédska vláda nemôže vychádzať z tvrdenia, že v oznámení Komisie z 24. októbra 2000 bol len odkaz na mapy týkajúci sa plodín pestovaných na ornej pôde, aby sa potvrdilo, že nebolo možné určiť nápravné opatrenia, pretože Švédsko zrušilo od 1. júla 2000 poplatky za mapy vzťahujúce sa na plochy, na ktorých sa pestujú plodiny na ornej pôde, ako aj na kŕmne plochy.

34 Z toho vyplýva, že prvý žalobný dôvod sa zamieta.

O druhom žalobnom dôvode

35 Vychádzajúc z druhého žalobného dôvodu švédska vláda tvrdí, že články 15 ods. 3 nariadenia č. 1765/92 a 30a nariadenia č. 805/68 neumožňujú odôvodniť rozhodnutie, ktorým Komisia vylúčila z financovania sumu zodpovedajúcu uhradeným poplatkom za vydanie máp vzťahujúcich sa na plochy, na ktoré sa rovnako žiadala agroenvironmentálna alebo regionálna pomoc.

36 Podľa švédskej vlády Komisia uznala poplatky za mapy, ktoré uhradili poľnohospodári žiadajúci tieto dva druhy pomoci, ale vo výpočte sumy, ktorá sa má vylúčiť z financovania Spoločenstvom nezobrala do úvahy plochy, na ktoré sa žiadala pomoc na pestovanie plodín na ornej pôde alebo kŕmne plochy, ako aj agroenvironmentálna alebo regionálna pomoc.

37 Treba pripomenúť, že Súdny dvor v bode 19 tohto rozsudku uviedol, že články 15 ods. 3 nariadenia č. 1765/92 a 30a nariadenia č. 805/68 zakazujú vnútroštátnym orgánom vykonávať odpočty z uhradených platieb alebo vyžadovať zaplatenie správnych nákladov vzťahujúcich sa na žiadosti, ktorých následkom je zníženie výšky pomoci.

38 Skutočnosť, že na rovnaké plochy niektorí poľnohospodári žiadali zároveň pomoc podľa nariadenia č. 1765/92 alebo nariadenia č. 805/68 a agroenvironmentálnu alebo regionálnu pomoc, nemá žiadny vplyv na zákaz platiaci pre členské štáty vykonávať zrážky zo súm, ktoré dostali príjemcovia v rámci pomoci určenej na pestovanie plodín na ornej pôde alebo pomoci vzťahujúcej sa na kŕmne plochy.

39 V skutočnosti z druhého úvodného ustanovenia nariadenia č. 1765/92 vyplýva, že cieľom kompenzačných platieb je vyrovnať stratu príjmu spočívajúcu v znížení úradnej ceny v súvislosti s novou úpravou pre pestovateľov niektorých plodín pestovaných na ornej pôde. Okrem iného podľa tretieho odôvodnenia nariadenia č. 2066/92, ktorým sa zaviedol článok 30a v nariadení č. 805/68, je cieľom úpravy prémií priznať dotknutým pestovateľom podstatnú náhradu vyplývajúcu z dôsledku na ich úrovni zníženia intervenčnej ceny v sektore hovädzieho a teľacieho mäsa.

40 Je zrejmé, že tento cieľ možno dosiahnuť len vtedy, ak je kompenzačná pomoc vyplácaná poľnohospodárom, ktorí sú dotknutí znížením cien, v plnej výške (pozri rozsudok Kellinghusen a Ketelsen, už citovaný, bod 19).

41 Výkladom švédskej vlády spočívajúcim v možnosti členských štátov zbaviť sa povinnosti vyplývajúcej z článkov 15 ods. 3 nariadenia č. 1765/92 a 30a nariadenia č. 805/68 strácajú tieto články *effet utile* a môžu narušiť realizáciu vyššie uvedených cieľov.

42 Žalobný dôvod vychádzajúci z nesprávneho uplatnenia článkov 15 ods. 3 nariadenia č. 1765/92 a 30a nariadenia č. 805/68 sa musí zamietnuť.

43 Za predpokladu, že Súdny dvor rozhodne, že kŕmne plochy sa musia zahrnúť do výpočtu sumy, ktorá sa má vylúčiť z financovania Spoločenstvom, tak švédska vláda svojím druhým subsidiárnym žalobným návrhom žiada, aby sa z tohto výpočtu vylúčili poplatky za mapy vzťahujúce sa na plochy, na ktoré sa rovnako žiadala agroenvironmentálna a regionálna pomoc.

44 Na podporu tejto žiadosti sa švédska vláda opiera o tie isté tvrdenia, aké uviedla v rámci druhého žalobného dôvodu prvého subsidiárneho žalobného návrhu. Z dôvodov uvedených v bodoch 39 až 41 tohto rozsudku sa na tieto tvrdenia nemôže prihliadnuť.

45 Žalobu ako celok treba zamietnuť, pretože Švédske kráľovstvo ani v jednom dôvode, ktoré uviedlo, nemalo úspech.

O trovách

46 Podľa článku 69 ods. 2 rokovacieho poriadku účastník konania, ktorý vo veci nemal úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté. Keďže Komisia navrhla zaviazať Švédske kráľovstvo na náhradu trov konania a toto nemalo úspech vo svojich dôvodoch, je opodstatnené zaviazať ho na náhradu trov konania.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (druhá komora) rozhodol a vyhlásil:

1) **Žaloba sa zamieta.**

2) **Švédske kráľovstvo je povinné nahradiť trovy konania.**

Podpisy